

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKKRAKSTS

• Nr. 71 (6340)

• Ceturtdien, 1992. gada 1. oktobrī

• Cena 3 rbl. (kioskos)

KAD ZIEMĀJI IESĒTI

Lai kas un kā, zemnieki tomēr paliek pie saviem darbiem. Laukos tikko atzvadīti ziemāju sējas optimālākie termiņi, rajona paju sabiedrības ar sējumiem aizņēmušas arī optimālo daļu no aramās platības — apmēram procentus. Tā tas bija arī agrāk, kad katrs zemnieks bija atbildīgs par savu saimniecību un ziemājiem allaž atvēlēja līdz pietiktajai daļai no platībām. Rajona lauksaimniecības pārvaldes dispečerdiens savācis ziņas par paju saimniecībām. Kā klājies zemniekiem, cik daudz rudzu un ziemas kviešu viņi audzēs — nav istas skaidrības, jo lādas ziņas pagastos nevāc. Par to, kas ir saimniecībās un kas būtu vēl jāizdara, palūdzu pastāstīt lauksaimniecības pārvaldes galveno agronomu Jāni KIVLENIEKU:

— Vispirms nosaukšu tās paju sabiedrības, kuras šoruden vairāk uzmanības pievērsušas ziemājiem, salīdzinot ar pagājušo rudeni, — «Smelteros» iesēti 370 hektāri, «Nākotnē» — 580, «Sīlukalnā» — 350, «Aglonā» — 210, «Gailīšos» — 150 hektāri. Pedējās divas pēc sadalīšanas kļuvušas ļoti mazas.

Agrāk sētās platības jau sadīgušas, sasniegušas triju lapu fāzi. Cik varu spriest no personīgajiem novērojumiem, arī zemnieki, zinādami, cik dārga ir maize, nav rokas klēpī turējuši. Kopā pa rajonu apsēti apmēram 13 000 hektāri. Precīzas ziņas pagasti apkopos vēlāk. Labākie sējas termiņi pagājuši, tomēr vēl arī tagad atradīsies kāds, kas domā tikt pie sēklām, — lai paveicas. Galvenais būtu tas, ka sējumi jāapstrādā ar fundazolu pret sniega pelējumu, jo maz vērības bija veltīts sēklu kodināšanai un neviens nepateiks, kāda būs ziema, droši vien, bez sniega neiztik. Lai arī sinoptiķi sola garu un samērā siltu rudeni, lai arī zeme vēl kā nākas nav

piesātinājusies ar mitrumu, zemākajās vietās, sevišķi zemnieku saimniecībās, kur ar meliorāciju pasliktāk, ierīkojami mazi novadgrāvīši — tie funkcionēs arī pavasarī. Slikti tas, ka maz pielietots minerālmēslojums, jo tas ir nesamērīgi dārgs. Daudzi cerēja, ka saņems no valsts apsolīto atlīdzību par bojā gājušajiem sējumiem, būtu līdzekļi arī minerālmēslu iepirkšanai, bet no šīs palīdzības vēl ne vēsts.

— *Kā tad īsti šogad ir ar ražām?*

— Neko sliktu nevar teikt — ja nekaita nenovāktos laukus, tas ir, iznīkušos vasarājus, tad no hektāra ievākts pa 23 centneriem graudu, no visas platības — pa apmēram 16 centneriem. Vēlreiz atgādinu, ka manā rīcībā ir tikai dati par paju sabiedrībām.

— *Laiks jau domāt arī par nākamā gada vasarājiem — izvest kūsmēslus, art zemi.*

— Jā, minerālmēsli lētāki nepaliks, jāgādā par pašu iespējām. Rudens aršanas labākais laiks ir līdz 20. oktobrim. To, ka vasara bija sausa un augsne maz mitrma, jāizmanto tagad zemes apvēršanas pasteidzināšanai. Nākamajā pavasarī būs vieglāk, ātrāk šķirsies citi darbi.

— *No mūsu sarunas rodas iespaids, ka lauksaimniecības pārvaldei ir grūti organizēt savu darbu, plānot palīdzību zemnieku saimniecībām, ja no tām nav ziņu.*

— Jā, kaut vai ar sēklu vajadzības paredzēšanu. Tāpat citu. Ja mēs nezinām faktisko stāvokli un nevaram plānot uz priekšu, tad tas ir kā rosišanās pa tumsu — ko izdosies sataustīt. Bet mums ir jādzīvo, tāpat jāredz tālāk par šodien. Mans ierosinājums būtu tāds: lai vismaz pēc sezonas darbu noslēguma tiktu apkopots zemnieku veikums un šīs ziņas varētu izmantot lauksaimniecības pārvaldes speciālisti.

Ar J.Kivlenieku sarunājās
A.Rancāns

Lauku aktualitātes

Kartupeļu raža pieticīga

Rajona paju sabiedrībās turpinās kartupeļu novākšana. Līdz 25. septembrim vidējā raža bija tikai 72 centneri no hektāra. Labāk bumbuļi auguši paju sabiedrībā «Ausma», kur no viena hektāra norakti vidēji 123 centneri. Visu platību — 50 hektārus «Ausma» jau novākusi.

Pēc lauksaimniecības speciālistu prognozes augsta nebūs arī lopbarības biešu un cukurbiešu raža. Labākā gadījumā hektārs varētu dot 200 centnerus sakņu.

Izdevumi būs mazāki

Cukurbiešu audzētājus rudenos allaž nodarbinājusī transporta problēma un dārgās izmaksas. Šoruden cukurbietes var vest uz Viļāniem, kas vairākiem pagastiem ļoti izdevīgi. Par katru tonnu saldo sakņu šoruden maksās 3,5 tūkstošus rubļu. Pretpārdošanā — 50 vai 70 kilogrami cukura (pēc līguma) par 60 rubļiem kilogramā. Ņemot vērā šīs vasaras nelabvēlīgos laika apstākļus, cukurfabrika nepielietos soda sankcijas tiem biešu audzētājiem, kuri neizaudzēja līgumā noteikto daudzumu. Bet.. Kā teica lauksaimnieki, bietes vēl ir pašā augšanā un pieņemamas cukurā. Ja augsne ir mitra un temperatūra pieturas 8—9 grādi, tad diennaktī katra biete svarā pieņemt vismaz par 5—6 gramiem.

Sēklu piedāvā firma «Sēkla»

Uz atvieglotiem noteikumiem sēklu (ziemas rudzus un kviešus) joprojām var sagādāt zemnieku saimniecības. Firma «Sēkla» (Viļānu selekcijas stacijā) piedāvā par paņemtajiem graudiem norēķināties tikai nākamruden — līdz 15. septembrim. Tiesa, par nākamajā gadā noteiktajām cenām. No Viļāniem rudzus un kviešus jau atveduši un iesējuši 17 rajona zemnieki (44 tonnas). Pavisam uz šādiem noteikumiem mūsu rajona jaunsaimeņi var saņemt 70 tonnas graudu.

Aina Iļjina

**Pasūtiet laikrakstu
«Novadnieks»
1993. gada pirmajam
pusgadam!**

Šodien sākas parakstišanās uz preses izdevumiem 1993. gadam.

1993. GADĀ «NOVADNIEKĀ»:

ziņas no Preiļiem, Līvāniem un pagastiem, komentāri un intervijas par sociāli ekonomiskām un sabiedriski politiskām tēmām, policijas un tiesu hronika, dažādi praktiski padomi un vēl daudz kas cits.

Parakstišanās cena ar piegādi Preiļu rajonā: 1 mēnesim — 53 rbl.,
3 mēnešiem — 159 rbl., 6 mēnešiem — 318 rbl.

VALSTS PALĪDZĪBA ZEMNIEKIEM

Saimniecībām, kurās ir ļoti zems vai zems fosfora saturs augsnē, valsts iedala līdzekļus šo elementu saturošu vielu iegādei. Izrādās, ka mūsu rajona zemnieku saimniecībām iedalītā zeme tādā ziņā ir visnabadzīgākā, salīdzinot ar citiem rajoniem Latvijā. Šī gada otrajai pusei tika dotēti 2,6 miljoni rubļu, ieskaitot pakaišu kūdru, kaļķošanu un sausajiem kultūrtehniskajiem darbiem paredzētās summas. Tas izrādījās pašā laikā pirms ziemāju sējas. 115 zemnieku saimniecībām izlietots vidēji 20 tūkstošu rubļu katrai.

Kā un pēc kādiem principiem tika sadalīti šie līdzekļi, pajautāju galvenajai agroķīmiķei Vilhelmīnei Petrovai:

«Bija saņemtas 200 tonnas granulētā superfosfāta, valsts uzņēmuma «Ražība» bāzē iekrāts nedaudz kompleksā šķidrā mēslojuma, par visu to un piešķirtu materiālo palīdzību tika izziņots pagastiem, kuri savukārt, pamatojoties uz kartogrammu datiem, zemnieku vajadzībām un viņu sastādītajām ražošanas pro-

grammām tuvākajiem gadiem, iesniedza pieteikumus un sūtīja tos pie mums datu precizēšanai. Labi, ja pagastā darbojas konsultants, tad tur cilvēki... nebija pa tukšo jābrauc uz Preiļiem, bet tādi ir ne visur. Gada pirmajā pusē šādu palīdzību saņēma desmit pagastu zemnieki, tagad — četrpadsmit, bešā palika Stabulnieki — nepieteica, un viņiem mēģinājām kompensēt ar pakaišu kūdru un citiem pakalpojumiem. Pirmie atsaucās Saunas un Upenieku pagasti, tajos esošās paju sabiedrības deva iespēju izmantot savas augšņu kartes. Bet paju sabiedrībai «Rainis» vispār nav ziņu par lauku agrofonu — te tagad oktobrī paredzēta kartēšana.»

V.Petrova piezīmēja, ka daudzos gadījumos zemnieki (Vārkavas un citi pagasti) mantojumā no lielsaimniecībām saņēmuši stipri nolaistu zemi. Un ko līdz tas, ja zemniekam ir traktori, piekabes mašīnas, bet zeme ir pārlieku skāba (tādā augsnē augi nespēj uzņemt fosforu) vai arī tā ir nabaga ar fosforu un kāliju —

ražas tur tāpat nebūs. Un otrādi — ir zemes, kur šo vielu pārāk daudz — arī tas nav labi. Vajadzētu, lai katrai zemnieku saimniecībai būtu savas lauku kartogrammas, katra precīzi zinātu par savu bagātību. Ražošanas programmas vajadzīgas tālab, lai zinātu, vai valsts palīdzība tiks izlietota mērķtiecīgi.

Galvenā agroķīmiķe vēl piebilda, ka Jēkabpils uzņēmums, kurš ražo šos kaļķus, bijis apstādīnāts par enerģijas palēriņa parāda nemaksāšanu, bet kad atsācis darbu, savukārt kaļķotājiem bijušas grūtības ar degvielu, tagad stāvoklis uzlabojies. Atzīmēja, ka granulētais superfosfāts katrā ziņā jā... reizē ar sēklu, lai tas būtu tuvāk un... saknītēm. V.Petrova informēja, ka... rāis kompleksais mēslojums —... polifosfāts — rūpnīcā maksā 25000 rubļus par tonnu bez tā, ko uzņēmums «Ražība» ņem par atvešanu, iestrādi u.c. Pašreiz bāzē esošā kālija mēslojuma viena tonna maksā divus tūkstošus rubļu.

A.Rancāns

UN TOMĒR CEĻAM

Celtniecība prasa līdzekļus. Nav liekas vajadzības komentēt Līvānu pilsētas valdes finansiālo stāvokli. Un tomēr pirmajā pusgadā izdevās realizēt atsevišķus plānus. Tā, piemēram, pabeigta ārējā ūdensvada tīklu celtniecība Dubnas labajā krastā, pa kuru tiek padots atdzelzots ūdens. Uzcelti ārējie elektrotīkli jaunajam individuālās celtniecības mikrorajonam Dzirnava ielā. Jāatzīmē, ka elektrību patērētāji saņems tikai pēc transformatoru apakšstacijas montāžas, bet pilsētas valdei šodien šim nolūkam vairs nav līdzekļu. Vēl jo vairāk, par jau paveiktajiem darbiem mēs esam parādā montāžas organizācijai 610 tūkstošus rubļu. Transformatora iegādei un apakšstacijas montāžai nepieciešami 150 tūkstoši rubļu skaidrā naudā. Mums nav citas izejas, kā vien griezties pēc finansiālas palīdzības pie individuālajiem būvētājiem. Atraut divus tūkstošus rubļu no ģimenes budžeta nebūs viegli, bet tā ir vienīgā iespēja, kas ļaus 53 būvētājiem ziemā saņemt elektroenerģiju.

Pateicoties Preiļu rajona valdes kapitālās celtniecības nodaļai, izdevās ielikt cauruļvadus pilsētas maģistrālās siltumtrases pirmajā kārtā no gaisa tilta gar Lāčpleša ielu un tālāk līdz centrālā siltumpunkta savienojumam. Lai varētu realizēt trases otrās kārtas celtniecību otrajā pusgadā, papildus ir vajadzīgi divi miljoni rubļu. Diemžēl, mums tos neredzēt. Ir neiespējami no rajona budžeta saņemt tik solidu

summu. Starp citu, par trases pirmās kārtas konservāciju un ūdensvada ārējo tīklu izolācijas darbiem, kurus jau minēju, pasūtītājs vēl līdz šim laikam nav varējis norēķināties ar uzņēmēju — Preiļu specializēto pārvietojamo mehanizēto kolonnu. Parāds sastāda 216 tūkstošus rubļu.

Pirmajā pusgadā tika daļēji ierīkoti lietusskanalizācijas tīkli Zemgales ielā, kuru pasūtītājs ir Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināts, bet izpildītājs — Līvānu PMK. Tika izlietoti pilsētas valdes, stikla fabrikas, būvmateriālu un konstrukciju kombināta un māju celtniecības tresta daļējās līdzdalības līdzekļi. Diemžēl, paveicām tikai pusi plānotā. Darbi pārtraukti līdzekļu trūkuma dēļ.

Pilsētā šogad parādījās vēl viena jaunceltne blakus sakaru nodaļas ēkai un jaunajai autostacijai. Tā ir pilsētas tualete. Tās celtniecība jau izmaksāja 250 tūkstošus rubļu. Uzceltas ēkas sienas, pārsegumi, jumts, pievadītas inženierkomunikācijas, bet, lai nodotu objektu, tā celtniecībā ir jāiegulda vēl apmēram tik pat daudz līdzekļu.

Februārī raiti atsākās darbi vēl vienā ilgtermiņa objektā — fizikultūras un veselības kompleksā. Tagad tam vismaz ir jumta segums. Jūlijā darbus nācās pārtraukt, jo pasūtītājam — pilsētas valdei nav ko maksāt uzņēmējam — Līvānu PMK. Objekts no jauna iesaldēts uz nezināmu laiku. Bet sarūgtina arī vēl kas cits, un proti: šī

mikrorajona pusaudži pārvērtuši tukšo celtni par savdabīgu klubu. Un viņu pūliņi ir vērsti, protams, ne uz labu. Izrauti alumīnija logu rāmji un logu aizšaujāmie, iznīcināts daudz kas cits.

Par laimi, uz šīs drūmās ainas fona ir arī gaiši plankumi: rajona galvenā arhitekta grupa izstrādā labiekārtošanas darbu projektu dzīvojamās ēkas tuvumā Rīgas ielā 37. Šeit būs vieta laukumiņiem, zālājiem, arhitektūras mazajām formām un dekoratīvajiem gaišmas ķermeņiem. Te izvietosies arī pilsētas komersantu kioski. Projektēšanas darbi tiek veikti uz pašu komersantu rēķina.

Runājot par piecstāvu apbūvi, nākas atzīt, ka turpat vai gatavie ēku karkasi Rīgas ielā 4 un 23—25 tiek iekonservēti līdz labākiem laikiem, kad tāds brīdis pienāks pasūtītājiem — bioklimiskajai rūpnīcai un mājbuves trestam.

Vasīlijs Kuzmins,
Līvānu pilsētas valdes inženieris
celtniecības jomā

P.S. Vienīgā organizācija, kura šodien kaut kā cenšas pabeigt savas piecstāvu mājas celtniecību Daugavpils ielā, ir meliorācijas pārvalde. Pēc celtniecības darbu vadītāja vārdiem tas notiek sekojoši: kā tik kasē parādās naudiņa, tūlīt brauc uz rūpnīcu un nopērk dažus sienas paneļus vai pārsegumus un nedaudz ķieģeļus. Uzreiz viss tiek likts lietā. Un atkal — pārtraukums uz vairākām dienām vai nedēļām — līdz nākošai reizei.

Kas jāzina piena realizētājiem

Agrofirma «Turība» un daudzi privātie lopu turētāji sākuši pienu realizēt nevis Preiļu siera rūpnīcai, bet gan pārdot un pārstrādāt uz vietas. Tā ir apsveicama parādība, jo beidzot arī pie mums rajonā sāks kaut kas darīt, lai cilvēki varētu iegādāties lētākus produktus. Bet ko tas maksā iesācējiem? Gan apmelojumi, gan nosodījumi, nonāk pat līdz piena paviljonu dedzināšanai. Cilvēki nezina un neanalizē, bet baumo vienā baumošanā. Dzīve rit uz priekšu, un mums tomēr būs jāpieņem strādāt, nevis rakstīt uz papīra tonnas un procentus. Un būs jāpieņem arī pie kārtības, pie domas, ka produktus nāksies pirkt atkarībā no naudas maka biezuma. Tāpēc, lai saprastu, kas tad īsti ir vajadzīgs, lai piena produktus realizētu brīvi un ko kontrolēs Valsts veterinārais dienests, pacentišos par to īsumā informēt.

Ar Latvijas Republikas likuma par veterinārmedicīnu stāšanās spēkā 1992. gada 30. jūnijā ir notikušas izmaiņas uzraudzības un kontroles funkciju sadalē starp Labklājības ministrijas un veterinārā dienesta darbiniekiem. Šajā likumā ir teikts, ka Valsts veterinārā dienesta kompetencē ir:

- nepārstrādātās dzīvnieku produkcijas (nepasterizētā piena, olu, saldūdens zivju, medus) vetsanitārā ekspertīze;
- dzīvnieku kaušanas produktu veterinārā sanitārā ekspertīze;
- produkcijas zīmogošana;
- tādas pārstrādātās dzīvnieku produkcijas veterinārā sanitārā ekspertīze, kura netiek pārbaudīta un iesaiņota pēc valsts standartu prasībām (piena produkti, gaļas kūpinājumi, desas u.c., izņemot kulinārijas un konditorejas izstrādājumus);
- realizējamās dzīvnieku produkcijas izgatavošanas un pārstrādes, kā arī uzglabāšanas, pārvadāšanas, realizēšanas vetsanitāro apstākļu un dokumentu kontrole;
- vetsanitārajām prasībām neatbilstošas dzīvnieku produkcijas denaturēšanas un utilizēšanas kontrole.

Dzīvnieku kaušanas un gaļas pārstrādes uzņēmumiem, kā arī veikalos, tirgiem un citiem uzņēmumiem, kuri vēlas realizēt dzīvnieku produkciju, jāslēdz līgums ar attiecīgā rajona veterināro pārvaldi par kārtību, kādā tiks veikta vetsanitārā ekspertīze. Šo uzņēmumu vadībai jānodrošina nepieciešamie darba apstākļi vetsanitārās ekspertīzes veikšanai, kas atbilst Valsts veterinārā departamenta apstiprinātajām prasībām.

Tagad — par prasībām, kas tiek izvirzītas saimniecībām un privātpersonām, kuras realizē piena produktus un nepasterizētu pienu savos veikalos un tirgos.

Vispirms viss govju ganāmpulks ir obligāti jāpārbauda uz leikozi, brucelozi, leptospirozi, tuberkulozi. Par šīm pārbaudēm veterinārārsts izsniedz apliecību

katru mēnesi. Ja saimniecībā fermā ir seroloģiski reaģējošas govys (tas ir — vīrusa skartas), tad piens no šīs saimniecības tiek ieskaitīts otrajā šķīrā, neskatoties uz to, ka saimniecībā ir arī veselas govys. Tādas ir prasības, ja pienu pārstrādāt nodot Preiļu siera rūpnīcai.

Ja realizē nepasterizētu pienu, tad prasības ir šādas.

Govju novietnei, no kuras iegūst pienu, jābūt brīvai no infekcijas slimībām: brucelozes, leikozes, tuberkulozes, leptospirozes. Par šo govju asins laboratorisko izmeklēšanu atbild veterinārārsts, un tās rezultātus atspoguļo veterinārā apliecībā, kura derīga vienam mēnesim. Nepasterizētā piena piegādātājs garantē piena kvalitāti un nodrošina laboratorisko izmeklējumu veikšanu ar šādu periodiskumu un kvalitātes rādītājiem:

1. Katram piegādātajam piena daudzumam nosaka organoleptiskos rādītājus (piena krāsu, garšu, smaržu), piena blīvumu (ne zemāks par 1027 kg uz kubikmetru), skābumu (16—17 grādi T), tīrības pakāpi (ne zemāku par pirmo grupu).

2. Vienu reizi mēnesī nosaka:

- a) bakterioloģisko tīrību,
- b) somatisko šūnu klātbūtni,
- c) inhibitoru klātbūtni (tie nedrīkst būt, te saprotam mastītu piens, antibiotikas, mazgāšanas līdzekļi).

3. Vienu reizi gadā pārbauda uz aflatoksīniem un uz pesticīdu atliekām.

Ja piens tiek piegādāts valsts tirdzniecības veikalim, tad to darbiniekiem jānodrošina saņemta piena un to produktu organoleptiskā kontrole, jāpieprasa laboratorisko izmeklējumu rezultāti un veterinārārsta parakslīta apliecība par piena realizāciju. Piena realizētājam jābūt medicīniskā dienesta apliecībai par veselības stāvokli.

Mūsu rajonā īsta tirgus nav ne Preiļos, ne Livānos. Tie nav nekādi tirgi, ja tur nav ne kārtīga galda, ne sola, nemaz nerunājot par kaut kādiem paviljoniem. Sarunas par to ir bijušas, bet tā arī palikušas sarunu līmeņi. To tirgošanos Preiļos pie universālveikala nevar nosaukt par tirgu, tā ir parastā tirgošanās uz ielas, kura ar likumu kopš 10. septembra ir aizliegta. Tāpēc par šīm tirgošanās vietām veterinārais dienests neatbild, te ir citi kontrolējošie orgāni.

Mūsu rajonā, konkrēti — Preiļos, nevajadzētu nekādu kapitāllīdzekļu, lai iekārtotu piena paviljonu. Ja tam atvēlētu kaut vienu veikalu, kuri stāv pustukši, jautājums būtu atrisināts. Varētu uzcelt arī piena un gaļas paviljonu, kā tas ir citās pilsētās. Lai kā, bet agri vai vēl šo jautājumu nāksies risināt, jo pārtikas produktus aiz mājas stūra tomēr nedrīkst realizēt.

Tagad konkrēti par agrofirmas «Turība» sviesta cešu.

Augustā tas, kā saka, sāka mēģināt ražot produkciju, bet mēneša beigās

cehu pieņēma komisija. Nekādu pretenziju uz to dienu nebija, kas tika apliecināts ar parakstiem. Nepagāja ne nedēļa, un sākās nepatīkšanas: nav speciālistu, nav normatīvu, produkcija nekvalitatīva utt. Bet kur tad bija šie kritizētāji, kad cešu pieņēma?

Aktu uzrakstīt ir viegli, bet arī jāpaskaidro, kā trūkumus novērst, jānoskaidro to cēloņi. Cehā pārstrādā pienu no 7 saimniecības fermām: 6 ir brīvas no leikozes, bet viena (Aizpurieši) — nosacīti brīva. Tātad nepasterizētu pienu realizēt nedrīkst. Govju ganāmpulks tiek regulāri izmeklēts uz leikozi, un tā būs viena no saimniecībām, kurā līdz gada beigām nebūs ar leikozi slimu lopu.

Līdz septembrim sviesta cehā ražotā produkcija netika bakterioloģiski kontrolēta, izņemot vienu reizi, kad kontroli izdarīja HĒC darbinieki. Tad ar 1. septembri saimniecība slēdza līgumu par piena bakteriālo kontroli ar veterināro laboratoriju. Izmeklēšanas pirmie rezultāti (2. septembrī) bija slikti. Tika izdarīti secinājumi un atrasti cēloņi trūkumiem (netika ievērota piena pastērīšana), kas pamatā novērsti. Tagad, izdarot piena produktu bakteriālo kontroli un koppiena pārbaudi pa fermām, rezultāti ir labi, un sviestā un citos produktos nav palielināts mikrobu daudzums. Jo pastērējot saldo krējumu, tas ir vārot pie 0,5 atmosfērām un 100 grādu temperatūrā, nekādi mikrobi nav dzīvotspējīgi.

Piena kvalitātes rādītāji fermās arī bija dažādi, bet, izdarot ganāmpulka pārbaudi uz mastītiem, arī tas tika novērst.

Ja tiks ievērotas visas prasības, tad piena kvalitāte būs labāka un līdz ar to arī produkcijas kvalitāte būs un jau ir laba.

Tāds sviesta cehs, kas ražo sviestu no saldā krējuma, ir otrs republikā, tāpēc nav jābrīnās, ka sākumā tika pieļauti trūkumi. Tā ir jauna ideja, un, kā katra jauna ideja, tā ir jāatbalsta. Ir jāpūpējas, lai cilvēki varētu nopirkt dažāda veida produkciju — gan lētāku, gan dārgāku, protams — veselībai nekaitīgu. Ceha darbiniekiem vēl daudz jāstrādā šajā virzienā.

Cehā reizē ar sviestu tiek ražotas arī paniņas. Tas ir labs diētiskais produkts, daudzreiz labāks par pienu, ko pārkam veikalā, un arī lētāks. Vienīgi dažiem, varbūt, nepatīk vārītā piena garša, bet tā jau ir gaumes lieta.

Sekosim, lai nebūtu slimu govju, lai mēs visu darītu kā mājās: neliesim pienam klāt ūdeni, ievērosim tīrību, un tad nebūs par ko strīdēties un pārņemt viens otram.

Tuvākas ziņas jautājumos, kas interesē, var saņemt Preiļu veterinārajā laboratorijā vai Veterinārajā departamentā.

H.Čodare,
Preiļu veterinārās
laboratorijas vadītāja

Sociāli ekonomiskais stāvoklis rajonā 1992. gada astoņos mēnešos

Mēneša vidējais ienākums šā gada augustā rūpniecībā strādājošiem sasniedza 4335 rubļus, celtniecībā — 4496 rubļus, pārējos uzņēmumos un organizācijās 3917 rubļus.

Mazumtirdzniecības preču apgrozījums 1992. gada astoņos mēnešos bija 406 miljoni 875 tūkstoši rubļu un, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, faktiskajās cenās palielinājās 5,2 reizes, bet salīdzināmajās cenās samazinājās par 31 procentu.

Maksas pakalpojumu realizācijas apjoms šā gada astoņos mēnešos sasniedza 43,6 miljonus rubļu un, salīdzinot ar 1991. gada attiecīgo periodu, salīdzināmajās cenās samazinājies par 62 procentiem.

1992. gada astoņos mēnešos Preiļu rajonā iebrauca 859 cilvēki, tai skaitā pieaugušie — 702 cilvēki. Izbrauca 1157 cilvēki, tai skaitā pieaugušie — 882 cilvēki. Migrācijas rezultātā iedzīvotāju skaits samazinājies par 298 cilvēkiem. No ārpusrepublikas iebraukuši 51 cilvēks, izbraukuši 310.

1992. gada astoņos mēnešos dzimuši 429 cilvēki, miruši 457. Reģistrētas 233 laulības, šķirtas 110.

Lauksaimniecība

1992. gada astoņos mēnešos statūsabiedrības realizējušas kaušanai 5121 tonnas mājlopu un putnu (ieskaitot iepirktos no iedzīvotājiem pēc līgumiem), tai skaitā augustā 591 tonnu, kas ir par 13 procentiem vairāk nekā šī gada jūlijā.

Statūsabiedrībās 1992. gada astoņos mēnešos izslauktas 23053 tonnas piena. Augustā izslaukts par 18 procentiem mazāk nekā iepriekšējā mēnesī. Vidējais piena izslaukums no vienas govys bija 1879 kilogrami. Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi augustā izslaukums no vienas govys samazinājies par 49 kilogramiem jeb 18 procentiem.

1992. gada janvārī — augustā iegūts 689 tūkst. gab. vistu olu.

1992. gada astoņos mēnešos visu kategoriju saimniecībās iepirktas 5635 tonnas lopu un putnu, kas ir par 24 procentiem mazāk nekā 1991. gada astoņos mēnešos, piena — 27792 tonnas (par 27 procentiem mazāk).

Lopkopības produktu vidējās iepirkuma cenas visu kategoriju saimniecībās no gada sākuma bija šādas: liellopiem — 23321 rbļ. par 1 tonnu (augustā — 25237 rbļ.), cūkām — 38381 rbļ. par 1 tonnu (augustā — 72295 rbļ.), aitām un kazām — 20851 rbļ. par 1 tonnu (augustā — 26167 rbļ.), pienam — 6534 rbļ. par 1 tonnu (augustā — 8538 rbļ.), olām — 1244 rbļ. par tūkstoti.

Līdz 1992. gada 1. septembrim visu kategoriju saimniecībās

bās iepirktas 2514 tonnas graudu, kas ir par 26 procentiem mazāk nekā iepriekšējā gada 8 mēnešos, 62 tonnas linu šķiedras (par 77 procentiem mazāk), 62 tonnas kartupeļu (par 45 procentiem mazāk), 108 tonnas dārzeņu.

Laukos turpinās ražas novākšana, sākusies ziemāju sēja. Graudaugi praktiski novākti. No 1 ha statūsabiedrībās iekulti 23 cnt graudu (bunkura svarā), salīdzinot ar 19,5 cnt no ha šajā periodā iepriekšējā gadā. No 1 ha novāktās kartupeļu platības iegūts 72 cnt kartupeļu salīdzinājumā ar 85 cnt iepriekšējā gadā. Ar ziemas labību apsēti 7418 ha.

Rūpniecība

1992. gada janvārī — augustā valsts rūpniecības uzņēmumos un uz valsts bāzes izveidotajās uzņēmēj-sabiedrībās saražota preču produkcija uzņēmuma faktiskajās vairumtirdzniecības cenās 995882 tūkst. rubļu vērtībā.

Preču produkcijas fiziskais apjoms, izvērtēts salīdzināmajās cenās, 1992. gada janvārī — augustā, salīdzinot ar attiecīgu iepriekšējā gada periodu, samazinājies par 36,8 procentiem. Taču pašreizējās cenās, salīdzinot ar jūliju, augustā ražošanas apjomi rūpniecībā pieauguši par 6689 tūkst. rbļ.

Ražošanas sašaurināšanos daļēji izraisīja ierobežotie izejvielu un materiālu resursi. Izejvielu un materiālu trūkuma izraisīto piespiedu diktātvju dēļ šā gada astoņos mēnešos zaudēta rūpniecības produkcija 108,2 miljonu rubļu vērtībā jeb 10,9 procenti no kopējā ražošanas apjoma. Augustā šī iemesla dēļ Līvānu eksperimentālajā māju būves kombinātā netika saražota produkcija 11,1 miliona rubļu vērtībā.

Daudzos rūpniecības uzņēmumos ir problēmas ar gatavās produkcijas realizēšanu, noliktavās uzkrājušies ievērojami gatavās produkcijas krājumi. Šā gada augusta beigās rūpniecības valsts uzņēmumos un uz to bāzes izveidotajās uzņēmēj-sabiedrībās noliktavās esošās nerealizētās gatavās produkcijas krājumu vērtība vairumtirdzniecības cenās sasniedza 112,0 miljonus rubļu. Lielākie nerealizētās produkcijas apjomi izveidojušies Līvānu eksperimentālajā māju būves kombinātā (38200 tūkst. rbļ.), Līvānu stikla fabrikā (42334 tūkst. rbļ.), Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombinātā (15371 tūkst. rbļ.), Līvānu kūdras fabrikā (4387 tūkst. rbļ.).

Rajona valsts rūpniecības uzņēmumos un uz to bāzes izveidotajās uzņēmēj-sabiedrībās produkcijas izlaide, rēķinot uz 1 rūpniecībā strādājošo, 1992. gada janvārī — augustā salīdzinājumā ar 1991. gada attiecīgo laika periodu, samazinājās par 28,9 procentiem.

Preiļu rajona Valsts statistikas nodaļa

Šodienā ir neiepriecinoša,

tā «Novadniekam» atzina Līvānu stikla fabrikas direktors Jevgēnijs Skreivers.

Uzņēmumam 100 miljonu ir parādā tirdzniecības organizācijas, alus un konservu uzņēmumi. Nav saņemta ievērojama daļa maksājumu no Kazahijas un citām vietām.

Fabrikas produkcija ir kļuvusi ļoti dārga. Tās padārdzinājumu izsauca nesamērīgi lielās gāzes un energoresursu cenas. Izteik bez tirdzniecības starpniekiem Aizkrauklē, Līvānos un Liepājā. Šeit fabrikai ir savī firmas veikali. Ir noslēgts līgums ar kādu privātveikalu Kaupā. Ražotājus nekādi neapmierina produkcijas realizācija. Fabrikai jau ir 40 miljonu liels parāds. To zināmā mērā

veicina arī bankas nesamērīgi gausās maksājumu operācijas: pārskaitījumi var iet pat mēnešiem.

Fabrikā ir uzkrājušies nerealizētā produkcija par 30 miljoniem rubļu, tāpēc samazināta ražošana un ražojošo skaits.

Strādnieku algas netiks palielinātas. Fabrikai nācās atteikties no zemesgabala, tāpēc nebūs celtas arī dzīvojamās mājas.

Līvānu stikla fabrikā pašlaik strādā tikai dažas krāsnis. Tā vairs neražo matračus un pudeles. Un tomēr — sortiments tiek atjaunināts: parādās jaunas degvīna glāzītes un alus kausi, kā arī cita

šķirnes produkcija.

Ar maiju strādā kopuzņēmums Danangā (Vjetnama) «Dalistikls». Tas ražo krāsainā stikla traukus. Savstarpējie norēķini tiks veikti vai nu dolāros, vai materiālos. Bijušais tehnologs Jānis Freibergs ir noslēdzis darba līgumu ar šo kopuzņēmumu uz trim gadiem un ir tā izpilddirektors.

— Visur, presē un televīzijā, aicina bankrotēt, — sacīja direktors. — Vai tā ir normāla politika un kam tā ir izdevīga? Ja NVS un republikā nostabilizēsies stāvoklis, — tikai tad būs labāk.

Voldemārs Romanovskis

ATGRIEZOTIES PIE PUBLICĒTĀ

◆ Gāzes saimniecības atbilde uz laikrasti «Novadnieks» publicēto materiālu «Preiļu pilsētas valdē»

Izlasīju «Novadnieka» 22. septembra numurā zem virsraksta «Preiļu pilsētas valdē» Ainas Iļinas rakstu par to, ka no pazemes cisternām (kur samaksu rēķina uz galviņām) tiek uzpildīti gāzes baloni un vesti prom, ka to dara neviens cits, kā paši gāzes darbinieki, pie tam ar dienesta mašīnu, un iedzīvotājiem viegli sazimēt vainīgo.

Mans darba stāžs gāzes saimniecībā tuvojas trīsdesmit gadiem. Ļoti daudz ir mainījies gāzes saimniecības priekšnieku, meistarū. Cik nākuši pie mums strādāt un gājuši prom strādnieku, nespēju pateikt, jo no negodīgiem cilvēkiem atbrīvojamies, jo mums jāstrādā ar cilvēkiem, kuri mums uzlic pieeju dzīvokļos viņu prombūtnē. Nevienam sūdzību par mantas pazušanu neesam saņēmuši, izņemot viltus signālu uz mūsu adresi apmēram pirms 25-26 gadiem, kur vainīgais bija cietušā dēls.

Tāpēc, maigi izsakoties, pārsteidza avīzē rakstītais, ka pilsētas valdes priekšsēdētājam iedzīvotāji vairākkārt ir zvanijuši un informējuši, ka no kopējām krātuvēm tiek uzpildīti baloni un vesti prom. Bez konkrētu fakti minēšanas tā ir neslavas celšana mūsu firmai. To saku ne tikai es, bet arī pārējie kolektīva locekļi (publikāciju apspriedām kolektīvi). Katrs, kurš abonē un lasa «Novadnieku» ne tikai mūsu rajonā, palika stiklās domās par visu mūsu kolektīvu. Šī «labā slava» pēc publikācijas jau kļūst par Preiļu pilsētu.

Šajos grūtajos ekonomiskajos apstākļos zog daudzviet pat to, kas piesiets. Nenoliedz: varbūt tādi gadījumi arī ir, bet gāzes kantora vadībai tie nav zināmi, tāpēc lūdz — mašīnas numuru, datumu un vietu, kur notiek gāzes nolaušana. Negribu aizstāvēt izteicienu: nav noķerts, nav zaglis, bet lūdz konkrētus faktus: Ja fakti apstiprināsies, vainīgais pie mums nestrādās ne dienu.

Izmantojot gadījumu, dažus vārdus par gāzes noplūdi un gāzes lietošanas tehnisko pusi.

Gāze ir bez smakas, garšas un krāsas. Kāpēc tad sajūtam smaku gāzes noplūdes gadījumos? Pēc standarta rūpnīcā uz 1000 kg gāzes piejauc tikai 40 g(!) ļoti stipri smaržojošu vielu — etilmerkapšanu, kuru var saost jau ilgi pirms sprādzienbīstamās robežas. Daudzreiz gāze pienāk ar lielāku šīs vielas piejaukumu, līdz ar to ir stiprāka gāzes smaka. Tāpēc neliela gāzes noplūde neietekmē iedzīvotāju samaksas lielumu. Negribu taisnoties, bet esmu par to, lai noplūdes nebūtu, tāpēc par visnecīgāko noplūdi ziņojiet jebkurā dienmaktis laikā pa tel. 04. Būsīm pateicīgi. Tas sargās jūsu drošību.

Iepriekšējā ziemā (arī šoziem) iedzīvotāji redzēja gāzes balonus pie gāzes

cisternām lielākajos dzīvojamā māju mikrorajonos. Mūsu darbinieki tur nolēja gāzi, lai glābtu gāzes padevi, bet nevis pumpēja gāzi balonos.

Pēc tehnoloģijas gāzes noplūdes gadījums mums jāatbrīvojas no šķidrās fāzes, bet tvaika fāze paliek zem spiediena, kurā tvaiku ir necīgs daudzums un kuri jāizdedzina caur speciālām «svēcēm», lai spiediens nokristos līdz nullei un varētu vajadzīgo detaļu nomainīt.

Un visbeidzot par cenām. Gāze kļūst dārgāka. Viena tonna sašķidrīnātās gāzes iedzīvotājiem maksā 24 tūkstošus rubļu (9,5 tūkstošu rubļu vietā), rūpniecības uzņēmumiem — vairāk nekā 30 tūkstošus. Gāzes balona cena patlaban ir 505 rubļi.

J. Zarāns,
Preiļu gāzes apgādes rajona
galvenais inženieris

◆ Preiļu patērētāju biedrības atbilde uz laikrasti «Novadnieks» ievietoto rakstu «Pie mums gaļu — spridzina?»

Pēdējā laikā laikrasti «Novadnieks» tiek publicēta dažāda veida informācija, kas skar patērētāju kooperācijas darbu: cenu veidošanas, pārdodamo preču kvalitāti u.c. Kā pēdējais no tiem ir I.P. Jēb, kā raksta autore sevi uzskata, — Šarika (atvainojiet, diez vai visi pircēji tomēr ir ar mieru, lai tā viņus sauktu) raksts «Pie mums gaļu — spridzina?». Tāpēc es gribu sniegt nelielu informāciju uz tiem jautājumiem, kuri ir izskanējuši šajā publicētajā rakstā.

Kas atliecas uz gaļas sadali, tad var paskaidrot, ka saskaņā ar Latvijas Lauksaimniecības ministrijas izstrādātajiem un apstiprinātajiem tehniskajiem noteikumiem 1990. gadā Nr.10 7-2070 gaļa pārdošanai tiek sadalīta pa šķirām: cūkgaļa I un II šķira, liellopu gaļa I, II un III šķira, aitas gaļa un teļa gaļa — I, II, III šķira.

Otrs gaļas sadales veids, kurš mums tika rekomendēts eksperimenta veidā, ir gaļas sadale pa izcirtumiem, kur katram gaļas izcirtnim bija sava cena: tā katram kautķermenim 11-14 cenas.

Tik tiešām nebūtībā vēl nav aizgājis tas laiks, kad gaļai tika pielietots otrs gaļas sadales variants. Bet mēs arī vēl neesam aizmirsuši to, kā to uztvēra lielākā daļa mūsu pircēju. Letes darbiniekiem tika pārņemta iedzīvošanās kāre, jo neviens jau nevarot izkontrolēt šādu gaļas sadali.

Ir arī objektīvi iemesli šāda izcirtuma veida pārtraukšanai. Pirmkārt — liels pieprasījums bija tieši pēc zemākās kategorijas jeb, kā raksta autore, «Šarika» gaļas (speķa gaļas ar kauliem), kuras vērtība bija krietni zemāka par vidējo, toties pazemināts pieprasījums izveidojās pēc augstākā labuma jeb gaļas bez kauliem, bet tas no visa kautķermeņa ir aptuveni 50 procenti un tam cena arī bija krietni lielāka. Patreizējā momentā augstākā labuma cūkgaļa maksātu

250—280 rubļ./kg. Otrs objektīvs iemesls ir tas, ka patreiz mēs gaļu iepērkam no individuālajiem ražotājiem, un ne katreiz tiek nodots viss kautķermenis, kā rezultātā šādu gaļas sadali veikt nav iespējams. Nekādi nav saprotama autores tēlainā ironija par gaļas «spridzināšanu». Vienu var teikt droši, ka Preiļu gaļas veikalā strādā kvalificēti pārdevēji, ar lielu darba pieredzi, un līdz šim nekad nav bijis no pircēju puses pretenziju pret viņu darbu.

Emocijas pircēju vidū izraisa arī sagrozītā informācija par it kā nepamatotajiem piecenojumiem un lielo peļņu. Ja runājam par to lielumu, tad vidējais piecenojums Preiļu PB II ceturksnī ir 11,68 procenti, mūsu darba rentabilitāte 2,86 procenti. Atcerēsimies, ka rūpniecības uzņēmumos tā ir 15 procenti.

Piecenojuma lielums katram preču veidam ir ļoti mainīgs un tas atkarīgs no daudziem faktoriem: preču pieprasījuma, transporta izdevumiem un pārējām apgrozības izmaksām: elektrība, ūdens, apkure, darba algas u.c., jo patērētāju kooperācija ir saimnieciska aprēķina uzņēmums, kurai visi izdevumi jāsedz pašai. Cenas ietekmē ne tikai piecenojums, bet arī dažādi valdības noteiktie nodokļi: akcīzes, apgrozības nodokļi.

Autore paju biedru vārdā ir izteikusi pārmetumu, ka nav zināms, kas ir ievēlējis pilnvarotos, ka netiek organizētas paju biedru sapulces. Pilnvarotie tika ievēlēti 1987. gadā uz 5 gadiem. Preiļos šādas paju biedru sapulces notika lielākajos uzņēmumos: «Lauktechnikā», siera rūpnīcā, SCO, kultūras namā u.c.

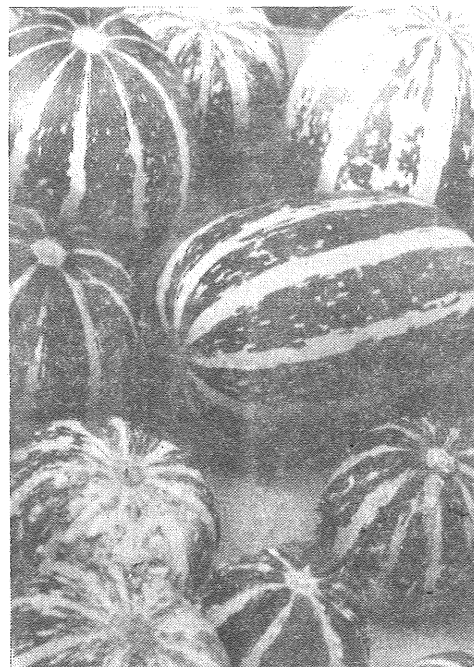
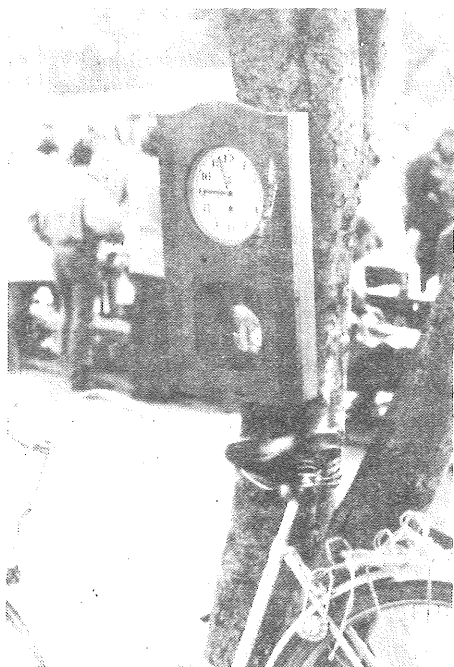
Pagājušā gada nogalē paju biedri tika aicināti uz tikšanos «Lauktechnikas» zālē un Preiļu kooperatīvajā arodvidusskolā, tikai, par nožēlu, ieradās neliels skaits paju biedru — tie, kuriem patiesi interesē mūsu darbs, mūsu problēmas.

Patreizējā momentā Preiļu pilsētā patērētāju kooperācija nav vienīgā, kas apkalpo iedzīvotājus, un pircējam ir iespēja izvēlēties, kur iepirkties.

Varētu uzskaitīt visas tās problēmas, kas skar mūsu darbu, censties pierādīt, ka ne jau mūsu vainas dēļ veikalā plaukti paliek arvien tukšāki, bet cenas katru dienu aug, bet baidos, ka tas atkal tiks uzverts kā sūkstīšanās un vaidēšana par grūtajiem laikiem. Nenoliedzami, ka ir arī trūkumi un kļūdas mūsu darbā, kā jebkurā citā nozarē, bet šaubos vai ironija un naidis, kurš caur laikraksta slējam tiek sēts pret atsevišķiem mūsu sistēmas vadītājiem un pārējiem darbiniekiem un patērētāju kooperāciju kopumā, spēs novērst trūkumus, kas ir mūsu darbā.

Mēs esam pateicīgi saviem paju biedriem par objektīvajiem aizrādījumiem un cenšamies tos novērst. Ja, cienījamie paju biedri, jums rodas neskaidribs vai pretenzijas pret mūsu darbu, lūdzam griezties pie patērētāju biedrību vadītājiem un jums tiks sniegta izsmeļoša atbilde.

O. Kukore,
Preiļu patērētāju biedrības
priekšsēdētāja

Mārtiņdienas gadatirgus Preiļos

- Bez piecām deviņi. Laiks atklāt gadatirgu.
- Kaut man tāds būtu.
- Kuram audzis, kuram nemaz.
- Sevi parādīt arī var.
- Garšīgie labumi kaudzēm, bet par bargu naudu.
- «Pērciet, pērciet! Maza, kompakta govus ...»
- Gadatirgū daudzi ne tikai satiekas, bet arī iepazīstas.

J.Silicka foto

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Piektdiena, 2. oktobris

Latvijas TV I

18.00 Ziņas. 18.15 Balsis. 18.45 Skatītāju Globuss. 19.35 Valdības viedoklis. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05 Sports. 21.10 Skatuve. 21.40 TV teātri. 21.55 H. Pinlers. *Sargs*. Liepājas teātra izrāde.

Latvijas TV II

17.00 CNN ziņu apskats. 17.30 Ēterā - Vidzemes TV. 18.00 Ziņas. 18.10 Mult. filma.

Ostankinas TV

18.35 *Melnā skaistuliņa piedzīvojumi*. Mākslas filma. 12. sērija. 19.00 Brīnumu lauks. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 *Bikses*. Mākslas filma. 22.05 Skatiens un citas programmas piedāvā...

Krievijas TV

7.00 Vēstis. 7.20 Lietišķu cilvēku laiks.

7.50 Studija Nota Bene. 8.30 Vajabrīdis. 8.45 Trests M. 9.00 Klusā māja. 10.55 Tēma ar variācijām. 11.50 *Santabarbara*. Mākslas filma. 81. sērija. 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 13.20 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 15.00 TV birža. 15.30 Par melno baronu aizlieciet vārdu... 15.45 Kad izskan dziesma... 16.15 Kāda brauciena vēsture. 16.45 Ziņas bērniem. 17.00 V. Disnejs - piektdienās. Mākslas filma. 1. sērija. 17.50 Noskaidrosim! 18.05 Oļega Miļajeva dziesmas. 18.45 programma EKS. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 K-2 piedāvā... 20.00 Hrono. 20.30 *Novērotājs*. Mākslas filma. 22.00 Vēstis. 22.20 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 22.50 Krievijas Federācijas AP sesijā. 23.20 Vakara salons.

Sestdiena, 3. oktobris

Latvijas TV I

8.45 Kristīgā pasaule. 9.00 Rīta stunda. 10.00 Kārumnieks. 10.15 *Fantāzijas par...* Valmieras TT Sprīdītis izrāde. 11.05 Skatītāju Globuss. 11.55 *Kāpēc viņi nepalūdz Evansai?* Mākslas filma. 1. sērija. 13.05 Būsim pazīstami! 14.25 Mākslas pasaulē. 15.25 Kinožurnāls *Latvijas hronika*. 15.35 Savvalas Amerika. 16.35 Videokanāls-02. 17.15 Kinooperatora piezīmes Itālijā. 17.55 Koncerts. 18.15 Latgales laikgrāmata. 19.15 Umurkumurs. 19.30 Sēta. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05 Sports. 21.10 Jūsu atpūtai - Tonis. 21.55 Radošā apvienība *Labvakar!* piedāvā...

Latvijas TV II

11.25 Spēlē Pērkons. 12.00 New life - Atmoda (NLA).

Ostankinas TV

14.00 Ziņas. 14.20 *Gaišais ceļš*. Mākslas filma. 17.15 New life - Atmoda (NLA). 18.20 *Brauciens uz Vīsbādeni*. Mākslas filma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00

Ziņas. 20.40 Kas? Kur? Kad? 21.30 Humora antoloģija. 22.10 Pirms un pēc pusnakts.

Krievijas TV

7.00 Vēstis. 7.25 Ceļš uz svētnīcu. 7.55 Invalidu sporta festivāls. 8.20 Ja jums vairāk nekā... 8.50 Retrošlāgeris. 9.15 *Radopēžas Sergijs*. 2. filma. 10.00 Plus vienpadsmit. 12.00 Laimes likoči. 12.15 Piligrims. 13.00 Vēstis. 13.20 *Un tad es teicu - nē*. Mākslas filma. 14.35 Dienvidkoreja. No pagātnes uz nākotni. 15.15 Krievijas enciklopēdija. 15.55 Futbols bez robežām. 16.50 Kontrasti. 17.30 Krievijas parlamenta vēstnesis. 17.45 Komponists V. Artjomovs. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Ar bērna muti. 20.00 Zelta pieši. 20.30 *Vilciens uz Holīvudu*. Mākslas filma. 22.00 Vēstis. 22.20 Muzikāli izklaidējoša programma. 22.50 Programma A. 23.20 Ad libitum.

Latgales TV

16.35 Sludinājumi. 16.40 Latgales ziņas. 17.10 Reklāma.

Svētdiena, 4. oktobris

Latvijas TV I

9.00 Savai zemei. 9.45 Koncerts. 10.20 Dvēselīti, atgriezies! 10.35 Programma nedzirdīgajiem. 10.45 Romas katoļu Rīgas Sv. Franciska baznīcas 100 gadu jubilejas svinīgā svētku mise. 12.30 Skabargas rīta pielikums. 12.45 *Kāpēc viņi nepalūdz Evansai?* Mākslas filma. 2. un 3. sērija. 14.45 Kristīgā programma. 15.15 Reģionālās TV piedāvā... 15.45 Ž.Kokto. *Cilvēka balss*. TV iestudējums. 16.35 Grupas *Bet* koncerts. 17.45 Abpus šimbrīžam. 18.15 Satikšanās mūzikā. 19.15 Pieturiet! 20.00 Ekrāns bērniem. 20.15 Mūsu kinonedēļa. 20.30 Panorāma. 21.15 Sports. 21.20 Mikrofona TV vakars.

Ostankinas TV

8.00 Rīta agrumā. 8.30 Cirka programma. 9.30 Rīta zvaigzne. 10.20 Zem Pī zīmes. 11.10 Teātru tikšanās. 12.10 Izvēlas jaunā paaudze. 13.00 *Glezniecības metamorfozes*. Populārzinātniska filma. 11. un 12. sērija. 14.00 Ziņas. 14.20 Dialogs tešajā pārraidē. 15.00 Ceļotāju klubs. 15.50 L.Pavaroti un Z.Sotkilava. 16.00 Panorāma. 16.40 TV locis. 16.55 V. Disnejs piedāvā... 17.45

Ziņas. 18.00 Futbols. ACSK - Spartaks. 19.00 *Zvaigžņu kari*. ASV mākslas filma. 21.00 Nedēļas notikumu apskats. 21.45 Sportiska nedēļas nogale. 22.00 Matadors. 23.00 Ziņas.

Krievijas TV

7.00 Vēstis. 7.20 Folklorā. 7.50 Skolotāju dienai veltīts raidījums. 8.20 Vajabrīdis. 8.35 Ja gribat - ticiet... 9.05 Izklaidējoša programma. 9.35 Programma Eskulaps. 9.45 Zemniecības jautājums. 10.15 *Piedzīvojums karalistē*. Leļļu filma. 6. sērija. 10.45 Re, kur viņi... 11.15 TV spēle Logo. 11.45 Tēma ar variācijām. 12.15 1812. gads. 7. filma. 12.45 Japānas mult. filma. 4. sērija. 13.00 Vēstis. 13.20 A.Vasiljeva izrāde *Serso*. 14.40 A.Hanžonkovs. 2. daļa. 15.40 Neizzinātais Visums. 16.25 Dzīvnieku pasaulē. 17.25 Izklaidējoša programma. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 S.Namīna centrs piedāvā... 20.00 *Engēlis un jaundaris*. Mākslas filma. 21.35 Mult. filma pieaugušajiem. 22.00 Vēstis. 22.20 Sporta karuselis. 22.30 Neaizmirstamās dienas. Par Lielā teātra viesizrādēm.

ATSKATOTIES UZ SKAISTIEM GADIEM

Liekus, pavisam nesen, tikko beigusi Rīgas Medicīnas institūtu, Gita Džeriņa stāvēju pie savas pirmās darba vietas durvīm Silajānos.

Sākās skaistākie gadi viņas dzīvē. Viņa izraudījās laba organizatore. Prata organizēt gan ambulances darbu, gan savu personīgo laiku. Izsaukumi pie slimniekiem dienā un naktī. Ziemā ar zirgu pa kupenām, aizputinātiem lauku celiņiem, vasarā gan kājām, gan ar mašīnu. Īsta zemstes dakterīte — jokoja draugi.

Vasarā skaistā Feimankas upe ar dzidru ūdeni, jaunie patīkamie draugi, piedalīšanās ciema kultūras dzīvē. Tā pagāja 11 gadi.

Pārceļšanās uz Preiļiem, sākumā darbs vēl vecajā poliklinikā, tad — jaunajā. Tur visiem darba bija pilnas rokas: gan galvenajam ārtam, gan viņa vietniekiem, gan saimnieciskajiem vadītājiem. Un cik pūļu prasīja jauno telpu iekārtošana, darba organizācija, lai ērti būtu gan pacientiem, gan ārstiem un vidējam un jaunākajam medicīnas personālam?

Liktenis lēmis viņai būt par slimnieku kopēju arī savās mājās. Sākumā ilgi slimoja tēvs un māte, tad citi vientuļie radnieki. Visus viņa ņēma pie sevis un kopa, ārstēja.

Neskatoties uz lielo aizņemību darbā, galvenā ārsta vietiece poliklinikas darbā Gita Džeriņa vienmēr atrod laiku kultūrai, pašdarbībai. Korī viņa dzied no pašas pirmās klases skolā. Piedalījies vairākos dziesmu svētkos gan rajonā, gan republikā. Nepalaiž garām teātra izrādi, koncertu kultūras namā, parkā, Jasmuižā. Viena vienkārši nevar būt vienaldzīga pret visu, kas notiek apkārtnē.

L.ZĪLE

ATTĒLĀ: jubilejas dienā kolēģi un draugi sirsnīgi sveica dakteri Džeriņu, vēlot viņai vēl ilgi nenogurt, būt tikpat darbīgai un ietilpīgai pret svešām sāpēm.

J.SILICKA foto

Policijas hronika

◆ No 22. līdz 29. septembrim

● 22. septembrī ar miesas bojājumiem rajona centrālajā slimnīcā nogādāts preilietis J.C. Pulksten 7.00 pie dzelzceļa slieidēm Līvānu stacijā atrasts nezināma vīrieša liķis. Materiāls nodots Daugavpils dzelzceļa prokuratūrai.

● 23. septembrī Preiļu pagasta Litavnieku iedzīvotāja A.L. griezies ar iesniegumu, ka V.L. nokultivējis iesniedzējai piederošās ganības un veicis huligāniskas izdarības pret iesniedzēju. A.L. ieteikts griezties tautas tiesā. Saņemts paziņojums no Daugavpils rajona centrālās slimnīcas, ka tajā nogādāts G.C., kurš miesas bojājumus guvis nelaimes gadījumā savā dzīves vietā Galēnu pagasta Lomos. Paziņots Preiļu rajona prokuratūrai. Uz Daugavpils — Rēzeknes ceļa zem automašīnas pakļuvu velosipēdists, kurš ar galvas traumu nogādāts Aglonas zonālajā slimnīcā. Automašīnu vadīja rēzeknietis J.K.

● 25. septembrī saņemts iesniegums no SIA «Stabulnieki» priekšnieka V.L., ka 11. septembrī no darbnīcu teritorijas aizvilks mēslu ārdītājs uz SIA «Dravnieki» darbnīcām. Materiāls nodots prokuratūrai. Saunas pagastā pie darbnīcām «Anspoki» atrasts pilsoņa R.A. liķis. Tas nogādāts uz Daugavpili tiesu medicīniskajai izmeklēšanai, bet materiāls nodots prokuratūrai. Sutros, angārā atrasts V.K. liķis bez vardarbības pazīmēm. Materiāls nodots prokuratūrai.

● 26. septembrī nozagts telefona līnijas vara vads Rušonas līniju tehniskajā sakaru iecirknī. Rajona centrālajā slimnīcā ar miesas bojājumiem reibuma stāvoklī nogādāts V.G., preilietis. Pulksten 22.00 200 metru attālumā no stacijas «Jersika» pie dzelzceļa uzbēruma atrasts Jersikas pagasta iedzīvotāja M.S. liķis. Paziņots Daugavpils dzelzceļa prokuratūrai. Līvānu zonālajā slimnīcā ar redzamiem miesas bojājumiem nogādāti S.I. un A.L. Kautiņš noticis diskotēkā, notiek izmeklēšana.

● 27. septembrī transporta negadījumā traumas guvis un Līvānu zonas slimnīcā smaga stāvoklī nogādāts J.R.

● 28. septembrī līvānietis L.F. piekāvis J.K.

* * *

Par vairākiem notikumiem «Novadnieks» lūdza papildus informāciju no Līvānu policijas iecirkņa priekšnieka Jura Caunes. Viņš pastāstīja sekojošo:

— Negadījumā uz dzelzceļa pie Jersikas stacijas vainojams pats cietušais S. Viņš ir mēģinājis šķērsot sliežu ceļu braucošā vilciena priekšā un gājis bojā. Otrajā gadījumā ar atrasto liķi pie Līvānu dzelz-

ceļa stacijas nāves iestāšanās apstākļi tiek noskaidroti. Bet vēl joprojām nav zināma bojā gājušā personība.

□ Cietušais ir 40—50 gadus vecs, vidēja auguma, vidējas miesas būves vīrietis, ģērbies sarkanas krāsa pusvilnas džemperī ar augstu apkakli, zilas krāsas darba biksēs, melnos gumijas zābakos ar atlocītu augšējo malu. Pie cietušā atrasts zils sieviešu velosipēds, kam uz aizmugures bagāžnieka uzmontēts metāla groziņš, kādus lieto veikalā iepirkumiem.

— Sakiet, lūdzu, kādus noziegumus pēdējā laikā ir izdevies atklāt Līvānu policijas iecirkņa darbiniekiem?

— Līvānu policijas kriminālizmeklēšanas daļas darbinieki ir atklājuši noziegumu Rudzētu pagasta Vidu veikalā, kurš nodega 21. septembrī. Ir noskaidrota aizdomās turētā persona, kāds nekur nestrādājošs Turku pagasta iedzīvotājs. Viņš ielauzās minētajā veikalā, to apzaga, bet šīs darbošanās laikā, reibumā neuzmanīgi apejoties ar uguni, izcēlās ugunsgrēks, kas radīja 250—270 tūkstošu rubļu lielu zaudējumu.

Aizturēta četru cilvēku grupa no Bauskas rajona Iecavas, kas nozaga krāsaino metālu, ņemot telefonu vadus. Aizturēta Līvānu iedzīvotāju grupa, kas bija apzaguši Madaliņas baznīcu, izdemolējuši Rožupes pagasta Gercānu kapus, apzaguši veikalu «Vārpa» Turku pagastā, Rožupes veikalu un ēdnīcu. (Par visiem šiem notikumiem informācija bija sniegta iepriekšējās «Policijas hronikās».) Vairākas nozagtās mantas atgrieztas īpašniekiem.

Bet aizvadītās brīvdienas Līvānos pagājušas nemierīgi. Divreiz (no sestdienas uz svētdienu un no svētdienas uz pirmdienu) apzags kulinārijas veikals, apzags un uzlauzts patērētāju biedrībai piederošais kiosks «Ābelīte».

* * *

Bet nākošo policijas hroniku varam iesākt jau šajā reizē. Otrdienas, 29. septembra rīts ar nepatīkamu pārsteigumu iesākās rajona skolu valdē. Izrādījās, ka uzlauzta garāžas, nozagti akumulatori apmēram 36 tūkstošu rubļu vērtībā. Skolu valdes garāžas tiekot uzlauzta jau trešo reizi, viena no iepriekš nozagtajām mantām — tēls pat tikusi atgriezta, kad tās pievācēji iekrituši par citu lietu.

L.Rancāne

👉 Pārdod

ZAZ-965 vai maina pret grūsnu šķirnes govī (teli). Tel. 22756, 35350;

* * *

M-412, krāsu flakonos. Tel. 22576, 35350;

* * *

trīsistabu dzīvokli un garāžu Preiļos. Tel. 23487;

* * *

šķīmes aitas. Tel. 22873;

* * *

2 minitraktora piekabes. Tel. 23316;

* * *

pilnos krāšņu kieģeļus un cementu. Tel. 65011, 65021;

* * *

govī. Tel. 59390.

👉 Pērk

vara lūžņus, bronzu. Tel. Jēkabpili 63949;

* * *

labas kvalitātes ābolus, ziemas ķiplokus. Tel. 21600.

Nogrima saule, apdzisa zvaigznes,
Norima vēji, aplkusa sirds.

E.Plaudis

Izsakām līdzjūtību Annai Vucānei,
BRĀLI Viktoru zemes klēpi guldot.

Siera rūpnīcas kolektīvs

Nogrima saule, apdzisa zvaigznes,
Norima vēji, aplkusa sirds.

E.Plaudis

Izsakām dziļu līdzjūtību Natālijai
Semjonovai sakarā ar BRĀĻA nāvi.

Preiļu gāzes apgādes
rajona kolektīvs

Tavs mūžs kā ābeļu dārzs
Palika tiem, kas tālāk ies.

Sāpju brīdī esam kopā ar Stanislava
MEINARTA piederīgajiem.

Paju sabiedrības
«Ezerciems» kolektīvs

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem
sakarā ar Stanislava MEINARTA nāvi.

Paju sabiedrības «Ezerciems»
lopkopības speciālisti

Vēl gribējās strādāt, dzīvot un būt,
Bet pēkšņi nakts un saule jau zūd.
Izsakām līdzjūtību Roberta
ANSPOKA piederīgajiem, no viņa uz
mūžu atvadoties.

Darba biedri

Preiļu sagādes un
ražošanas apvienība

IEPĒRK

dzērvenes, sīpolus.

Izziņas pa tālr. 22230, 22440.

Lēks saulīte citu rītu
Druvas, silus apraudzīt;
Tu gulēsi mūža miegu
Balto smilšu palagos.

Izsakām dziļu līdzjūtību Pēterim
Zarānam, no TĒVA uz mūžu
atvadoties.

Darba biedri

NOVADNIEKS

IZDOD PREIĻU RAJONA PASVALDĪBAS UZNĒMUMS «NOVADNIEKS»

ADRESE: LV 5301, Preiļos, Aglonas ielā 1.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169
REDAKTORS
PĒTERIS PĪZELIS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Reģistrācijas apliecība № 1018.
Sludinājumus pieņem uzņēmuma
grāmatvedībā no plkst. 10.00 līdz 12.00 un
no plkst. 14.00 līdz 17.00. ☎ 22305.

Iespiesti valsts uzņēmumā «Daugavpils
tipogrāfija» Daugavpilī, Valkas ielā 1.
Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne.
Pas. 1403
Metiens 5813 eksemplāri.